

סקר תופעות מדווחות לאחר חיסון שלישי של Pfizer כנגד COVID-19

מבוא

ב-20 לדצמבר 2020 החל בישראל מבצע חיסוני Pfizer כנגד COVID-19 (קורונה). עד סוף מרץ 2021 יותר ממחצית האוכלוסייה חוסנה על ידי 2 מנות של החיסון

הירידה בחסינות לאורך זמן והופעתם של וריאנטים חדשים, הובילו לעלייה מחודשת בתחלואה בישראל בקיץ 2021

בסוף יולי 2021 אושר מתן חיסון שלישי (מנת דחף) של החיסון לכל מי שחוסן בשני חיסונים ושעברו לפחות חמישה חודשים ממועד קבלת החיסון השני

חשיבות הסקר

מאיסוף הנתונים של דיווחי הצוותים הרפואיים או דיווח עצמי של הציבור לגבי תופעות בסמיכות החיסון (ניטור סביל) נראה כי קיים תת-דיווח; לפיכך יש חשיבות לאפיון תופעות בסמיכות לחיסון בקרב מתחסני מנת הדחף באופן פעיל באמצעות סקר ייעודי

מטרות

מטרה כללית

לבדוק את שכיחות התופעות שהופיעו תוך 21-30 יום מהחיסון השלישי (מנת דחף) של חברת פייזר כנגד קורונה בקרב אזרחי ישראל בני 18+

מטרות ספציפיות

לבדוק את שכיחותן של תופעות בסמיכות לחיסון השלישי לפי קבוצות גיל ומין
לבדוק את זמן ההופעה ביחס למתן החיסון ואת המְשך, ולהשוות לתופעות בחיסונים קודמים

שיטות

סוג הסקר:

עוקבה היסטורית (Retrospective cohort)

אוכלוסיית הסקר:

אזרחי ישראל בגיל +18 שחוסנו 21-30 יום לפני הריאיון

בחיסון הדחף של Pfizer

קריטריוני הכללה:

1. אזרחים המתגוררים בקהילה

2. דוברי עברית

קריטריוני אי הכללה: 1. מחלימי COVID-19 (לפני ביצוע הסקר)

2. מי שאין עבורם מספר טלפון

3. מי שגילו קשיי הבנה ואי יכולת להתראיין

שיטת הדגימה:

המדגם נלקח מתוך מאגר המחוסנים של משרד הבריאות הכולל נתונים עבור כלל האנשים שחוסנו לקורונה ומתעדכן ברמה יומית. ממאגר זה נדגמו רק אנשים עם מספר טלפון להתקשרות (כ-75% מכלל המאגר)

הדגימה לסקר הייתה אקראית ומרובדת לפי מין (זכר, נקבה) וקבוצות גיל (18-39, 40-59, +60)

הסקר קיבל את אישור וועדת המידע ואת אישור וועדת הלסינקי העליונה של משרד הבריאות

איסוף הנתונים:

ראיונות טלפוניים ע"י סוקרים מנוסים/עוזרי מחקר במלב"ם שעברו הכשרה, באמצעות שאלון מובנה וממוחשב בעברית (מערכת CATI)

בוצע ראיון המשך 7-12 שבועות לאחר הסקר המקורי, בקרב 45 מהנשים שדיווחו על אי סדירות ווסתית בסקר הראשון (N=59) באמצעות שאלון מובנה, כדי לאסוף מידע נוסף לאפיון התופעה ומשכה

תכני השאלון:

1. מאפיינים דמוגרפיים: מין, גיל
2. תופעות שהופיעו בסמיכות לחיסון בחלוקה לתופעות מקומיות, כלליות, נירולוגיות, אלרגיות ואחרות, כולל פירוט התופעות, מועד הופעתן, משך התופעות וחומרתן
3. תחלואת רקע

שיטות סטטיסטיות:

שיעורי התופעות שדווחו הושאו בין קבוצות מין וגיל (18-39, 40-59, +60) בעזרת מבחן סטטיסטי מקובל (דוגמת חי בריבוע)

תוצאות

סה"כ	
4,945	סה"כ מדגם שנשלף
624	לא בקריטריוני ההכללה
4,321	סה"כ מדגם אפקטיבי
1,427	לא נוצר קשר
347	אנשים שנוצר איתם קשר ולא יכלו להתראיין, אך לא מוצו 8 ניסיונות התקשרות
469	סרבו להשתתף
10	ראיון חלקי
2,068	רואיינו בפועל
2,068/4,321	חישוב שיעור היענות 1
= 47.8%	המכנה= מדגם אפקטיבי
2,068/2,894	חישוב שיעור היענות 2
= 71.4%	המכנה=[מדגם אפקטיבי-מי שלא נוצר עימם כל קשר]

הסקר כלל **2,068** ראיונות שנערכו בין ה-

19.09.21 לבין ה- 25.10.21; 19 ראיונות

לא נכללו בעיבוד הסטטיסטי בשל נתונים

חסרים. בפועל נכללו במחקר **2,049**

ראיונות מלאים

51% מהמרואיינים היו גברים (N=1,044) ו-

49% היו נשים (N=1,005)

אוכלוסיית המדגם התפלגה באופן שווה בין

3 קבוצות גיל (18-39, 40-59, +60)

שיעור תחלואה כרונית והחמרתה בכלל המדגם

דיווח על החמרה במחלה*	שכיחות המחלה	המצב/המחלה
N (%)	N (%)	
18 (6.3)	285 (14.1)	יתר לחץ דם
14 (7.0)	201 (9.9)	מחלות ריאה
14 (9.3)	151 (7.5)	סוכרת
6 (5.4)	110 (5.4)	מחלות לב
24 (26.4)	91 (4.5)	הפרעת חרדה או דיכאון
15 (24.2)	62 (3.1)	מחלה אוטואימונית (כגון מחלת מפרקים)

* אחוז מהמרוואיינים שדיווחו על החמרה במחלה בחודש שלאחר החיסון מתוך אלו שדיווחו על קיום המחלה

תופעות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

שני שליש (66.4%, 1,360 סה"כ) מהמרואיינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה אחת בסמוך לחיסון
שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים) – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

מובהקות סטטיסטית	שיעור הדיווח על תופעה אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 57.7% נשים = 75.4%	מין
P<0.05	71.4% = 39-18 69.9% = 59-40 57.2% = +60	גיל

קרוב למחצית (44.1%, 589 סה"כ) מהמרואיינים שדיווחו כי סבלו מתופעה כלשהי לאחר החיסון, גם דיווחו כי בעקבות זאת התקשו בביצוע

פעולות יומיומיות (יותר נשים, 50.9%, לעומת גברים, 35.4%, p<0.05)

בודדים (0.5%, 6 סה"כ) מכלל המרואיינים שדיווחו כי סבלו מתופעה כלשהי לאחר החיסון, אושפזו בבית חולים בעקבות אותה תופעה

תופעות מקומיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 21-30 יום) לקבלת החיסון

כמחצית (55.7%, 1,140 סה"כ) מהמרואיינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה מקומית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים) – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה <u>מקומית</u> אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 47.9% נשים = 63.8%	מין
P<0.05	39-18 = 61.6% 59-40 = 58.9% +60 = 46.0%	גיל

תופעות מקומיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

כמחצית (55.7%, 1,140 סה"כ) מהמרוויינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה מקומית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים) – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

סה"כ n (%)	נשים n (%)	גברים n (%)	תופעות מקומיות	מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה מקומית אחת לפחות
1,108 (54.2)	626 (62.5)	482 (46.2)	כאב	P<0.05	מין גברים = 47.9% נשים = 63.8%
473 (23.3)	317 (31.9)	156 (15.0)	הגבלה בתנועת היד	P<0.05	גיל 18-39 = 61.6% 40-59 = 58.9% +60 = 46.0%
257 (12.6)	182 (18.2)	75 (7.2)	נפיחות		
185 (9.1)	122 (12.3)	63 (6.1)	בלוטות לימפה מוגדלות סמוך לאזור ההזרקה		
131 (7.3)	92 (10.5)	39 (4.2)	אודם		
38 (1.9)	19 (1.9)	19 (1.8)	תפרחת מקומית		
16 (0.8)	14 (1.4)	2 (0.2)	מורסה (אבצס)		
6 (0.3)	4 (0.4)	2 (0.2)	אחר *		

* כולל: הגבלה תנועתית בכפות הידיים והמטומה באזור ההזרקה

תופעות כלליות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

כמחצית (48.6%, 995 סה"כ) מהמרואינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה כללית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים) – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה כללית אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 38.3% נשים = 59.4%	מין
P<0.05	39-18 = 54.5% 59-40 = 53.8% +60 = 36.6%	גיל

תופעות כלליות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

תופעות כלליות	גברים n (%)	נשים n (%)	סה"כ n (%)
חולשה / עייפות	333 (32.4)	523 (52.9)	856 (42.5)
כאב ראש	184 (17.9)	345 (34.9)	529 (26.3)
כאב שרירים / מפרקים	184 (17.9)	336 (33.9)	520 (25.7)
צמרמורת	108 (10.6)	236 (23.9)	344 (17.1)
חום מעל 38.0	104 (10.2)	202 (20.5)	306 (15.2)
סחרחורת / תחושת עילפון	51 (5.0)	135 (13.7)	186 (9.3)
הקאה/ בחילה	34 (3.3)	105 (10.6)	139 (6.9)
כאב בחזה	41 (4.0)	69 (7.0)	110 (5.5)
בעיות במערכת העיכול*	40 (3.9)	61 (6.2)	101 (5.0)
בלוטות לימפה מוגדלות (לא סמוך לאזור ההזרקה)	25 (2.5)	59 (6.0)	84 (4.2)
שיעול	38 (3.7)	40 (4.1)	78 (3.9)
תגובת חרדה	15 (1.5)	26 (2.6)	41 (2.0)
אחר**	21 (2.0)	19 (1.9)	40 (2.0)

* כולל: כאב בטן/עצירות/שלשול/צרבת

**כולל: צינון/ליחה/כאב גרון, תופעות ממוקדות ברגליים (נפיחות/כבדות/חולשה), חום נמוך/תחושת קור, פצעים בפה, גלי חום, נשירת שיער, צירים בנשים הרות, אי שקט, נדודי שינה, ערפול הכרה וקוצר נשימה במאמץ.

תוצאות סקר טלפוני, 2049 מחוסנים

תופעות נירולוגיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (4.5%, 91 סה"כ) מהמרוויינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה נירולוגית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) אבל לא לפי גיל – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה נירולוגית אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 2.1% נשים = 6.9%	מין
P>0.05	39-18 = 3.7% 59-40 = 5.1% +60 = 4.5%	גיל

תופעות נירולוגיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (4.5%, 91 סה"כ) מהמרוויינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה נירולוגית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) אבל לא לפי גיל – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

תופעות נירולוגיות	גברים n (%)	נשים n (%)	סה"כ n (%)
נימול או תחושת עקצוץ	16 (1.5)	52 (5.3)	68 (3.4)
פציאליס	3 (0.3)	8 (0.8)	11 (0.5)
הפרעה בראיה / טשטוש ראייה	5 (0.5)	6 (0.6)	11 (0.5)
פגיעה בזיכרון	3 (0.3)	5 (0.5)	8 (0.4)
הפרעה חדה בשמיעה	2 (0.2)	5 (0.5)	7 (0.4)
פרכוסים	1 (0.1)	3 (0.3)	4 (0.2)
איבוד הכרה	0 (0.0)	3 (0.3)	3 (0.2)
אחר*	1 (0.1)	4 (0.4)	5 (0.3)

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה נירולוגית אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 2.1% נשים = 6.9%	מין
P>0.05	3.7% = 39-18 5.1% = 59-40 4.5% = +60	גיל

*כולל: תנועות לא רצוניות/טיקים בעיניים, ורטיגו

תופעות אלרגיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (3.9%, 80 סה"כ) מהמרוויינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה אלרגית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) אבל לא לפי גיל – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה אלרגית אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 2.6% נשים = 5.3%	מין
P>0.05	39-18 = 3.8% 59-40 = 4.1% +60 = 3.7%	גיל

תופעות אלרגיות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (3.9%, 80 סה"כ) מהמרוויינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה אלרגית אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) אבל לא לפי גיל – זאת בדומה לממצאי הניטור הסביל

סה"כ n (%)	נשים n (%)	גברים n (%)	תופעות אלרגיות*
40 (2.0)	26 (2.6)	14 (1.3)	תפוחת
34 (1.7)	23 (2.3)	11 (1.1)	גרד
30 (1.5)	20 (2.0)	10 (1.0)	קשיי נשימה
13 (0.6)	8 (0.8)	5 (0.5)	נפיחות בפנים / בגרון

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה אלרגית אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 2.6% נשים = 5.3%	מין
P>0.05	39-18 = 3.8% 59-40 = 4.1% +60 = 3.7%	גיל

*לא דווחו מקרים של אנפילקסיס במדגם

תופעות אחרות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (4.1%, 83 סה"כ) מהמרואינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה אחרת אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים)

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה אחרת אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 0.7% נשים = 7.6%	מין
P<0.05	39-18 = 6.6% 59-40 = 4.5% +60 = 0.9%	גיל

תופעות אחרות שדווחו בסמיכות זמנים (עד 30-21 יום) לקבלת החיסון

מיעוט (4.1%, 83 סה"כ) מהמרווינים דיווחו כי סבלו לפחות מתופעה אחרת אחת בסמוך לחיסון

שיעור הדיווח השתנה במובהק לפי מין (יותר בנשים) ולפי גיל (יותר בצעירים)

תופעות אחרות	גברים n (%)	נשים n (%)	סה"כ n (%)
הרפס סימפלקס	0 (0.0)	4 (0.4)	4 (0.2)
הרפס זוסטר	0 (0.0)	3 (0.3)	3 (0.2)
שינויים בווסת*	-	59 (9.6)	-
אחר**	7 (0.7)	15 (1.5)	22 (1.1)

מובהקות	שיעור הדיווח על תופעה אחרת אחת לפחות	
P<0.05	גברים = 0.7% נשים = 7.6%	מין
P<0.05	6.6% = 39-18 4.5% = 59-40 0.9% = +60	גיל

* אחוז מתוך כלל הנשים במדגם מתחת לגיל 54 שנים (N=615)

** התופעות האחרות השכיחות ביותר כללו: בעיות בעיניים (5 מקרים), שינוי בחוש הטעם/ריח (4 מקרים), דלקת בשריר הלב (מקרה אחד)

ריאיון המשך בנשים שדיווחו על אי-סדירות ווסתית

ריאיון ההמשך התבצע בין 7-12 שבועות לאחר הסקר הראשון
השתתפו בו 47 (79.7%) מכלל 59 הנשים בנות 19-50 שנים שדיווחו על אי סדירות
ווסתית בסמיכות לחיסון 3 בסקר המקורי
מאלה, **45** הוכנסו לעיבוד הנתונים (2 הוצאו כי דיווחן המקורי התייחס לחיסונים קודמים
ולא לחיסון ה-3)
מכלל הנשים שהשתתפו בריאיון ההמשך:
88.6% העידו על מחזור וסת סדיר טרם ההתחסנות לקורונה
31.1% פנו בעקבות השינויים במחזור הווסת לטיפול רפואי
9.1% טופלו תרופתית בשל כך
39.0% סבלו מתופעות דומות אחרי החיסונים הקודמים נגד קורונה; עם זאת, רובן (67%) ציינו
כי התופעות חלפו לפני החיסון השלישי וחזרו לאחרי
כמחצית מהנשים דיווחו כי התופעות נמשכות עד יום הסקר הנוסף

ריאיון המשך- שינויים עיקריים שדווחו במחזור הווסת

N (%)	השינויים במחזור החודשי*
17 (37.8)	איחור בקבלת הווסת
14 (31.1)	הגברה בדימום הווסת
13 (28.9)	הקדמה בקבלת הווסת
12 (26.7)	משך דימום ארוך מהרגיל
11 (24.4)	הופעת מספר דימומים במהלך החודש
9 (20.0)	כאבים חזקים בזמן הווסת
4 (8.9)	היחלשות דימום הווסת
3 (6.7)	הפסקה בקבלת הווסת
2 (4.4)	משך דימום קצר מהרגיל
1 (2.2)	דימום חד פעמי לאחר קבלת החיסון (שלא בזמן הצפוי)
1 (2.2)	הופעת מחודשת של דימום לאחר הפסקה בווסת
4 (8.9)	אחר**

*ניתן היה לדווח על יותר מתופעה אחת
 **אחר = קרישי דם, ירידה בכאב בזמן הווסת, אי סדירות, ותסמונת קדם ווסתית הכוללת עצבנות וכאבים

מועד הופעת כלל סוגי התופעות ומשכן

תופעות אחרות N=83 n (%)	תופעות אלרגיות N=80 n (%)	תופעות במערכת העצבים N=91 n (%)	תופעות כלליות N=995 n (%)	תופעות מקומיות N=1,140 n (%)	
					מועד הופעת התופעה
2 (4.1)	3 (4.1)	13 (15.7)	28 (2.9)	106 (9.4)	באופן מידי ועד שעה משעה ועד 24 שעות 1-7 ימים לאחר שבוע ועד חודש
5 (10.2)	23 (31.1)	22 (26.5)	555 (56.9)	752 (66.7)	
19 (38.8)	26 (35.1)	24 (28.9)	327 (33.5)	259 (23.0)	
23 (46.9)	22 (29.7)	24 (28.9)	65 (6.7)	10 (0.9)	
					משך התופעה
1 (2.2)	7 (9.2)	19 (21.3)	261 (26.8)	269 (23.8)	עד 24 שעות בין 1-3 ימים בין 4-7 ימים מעל שבוע עדיין נמשך
6 (13.3)	19 (25.0)	18 (20.2)	415 (42.7)	636 (56.3)	
8 (17.8)	14 (18.4)	7 (7.9)	115 (11.8)	158 (14.0)	
11 (24.4)	11 (14.5)	3 (3.4)	58 (6.0)	42 (3.7)	
19 (42.2)	25 (32.9)	42 (47.2)	124 (12.7)	24 (2.1)	

מידת חומרת התופעות

תופעות אחרות N=83 n (%)	תופעות אלרגיות N=80 n (%)	תופעות במערכת העצבים N=91 n (%)	תופעות כלליות N=995 n (%)	תופעות מקומיות N=1,140 n (%)	
1 (1.9)	5 (6.7)	5 (5.6)	149 (15.3)	157 (14.0)	השוואת מידת חומרת התופעות לתופעות דומות לאחר מנות החיסון הקודמות כעת באופן קל יותר כעת באופן קשה יותר מידת החומרה דומה לא ניתן להשוואה*
5 (9.4)	15 (20.0)	11 (12.4)	165 (16.9)	237 (21.1)	
15 (28.3)	8 (10.7)	18 (20.2)	245 (25.2)	478 (42.5)	
32 (60.4)	47 (62.7)	55 (61.8)	415 (42.6)	252 (22.4)	
14 (26.4)	33 (43.4)	16 (18.2)	431 (43.9)	252 (22.3)	דיווח על נטילת תרופה
16 (30.2)	18 (23.7)	19 (21.6)	72 (7.4)	34 (3.0)	פנייה לטיפול רפואי

*לא ניתן להשוואה מאחר ולא סבלו מתסמינים דומים בחיסונים הקודמים

סיכום התוצאות

תופעות אחרות	תופעות אלרגיות	תופעות נירולוגיות	תופעות כלליות	תופעות מקומיות	
4%	4%	4.5%	49%	56%	אחוז המדווחים
1% 8%	3% 5%	2% 7%	38% 59%	48% 64%	גברים נשים
בנשים עד גיל 54 – שינויים ביוסט (10%)	1. תפרחת 2. גרד 3. קשיי נשימה	1. נימול/ עקצוץ 2. פציאליס 3. הפרעה/טשטוש ראייה	1. חולשה/עייפות 2. כאב ראש 3. כאבי שרירים/ מפרקים	1. כאב 2. הגבלה בתנועת היד 3. נפיחות מקומית	התופעות השכיחות ביותר
ברוב המקרים (כ-85%) לאחר יום ועד חודש מהחיסון	ברוב המקרים (כ-65%) לאחר יום ועד חודש מהחיסון	ברוב המקרים (כ-60%) לאחר יום ועד חודש מהחיסון	ברוב המקרים (כ-90%) בין שעה לשבוע מהחיסון	ברוב המקרים (כ-90%) בין שעה לשבוע מהחיסון	מועד הופעת התופעה
ברוב המקרים מעל שבוע אחרי החיסון או שעדיין נמשך	ברבים (33%) עדיין נמשך	ברבים (47%) עדיין נמשך	ברוב המקרים בין שעה ועד 3 ימים	ברוב המקרים בין 1-3 ימים	משך התופעה
26%	43%	18%	44%	22%	דיווח על נטילת תרופה
30%	24%	22%	7%	3%	פנייה לטיפול רפואי
40%	37%	38%	57%	78%	דיווח על תופעות דומות בחיסונים קודמים
(ב-91% - התופעות בחיסון הנוכחי לא קשות יותר)	(ב-80% - התופעות בחיסון הנוכחי לא קשות יותר)	(ב-88% - התופעות בחיסון הנוכחי לא קשות יותר)	(ב-83% - התופעות בחיסון הנוכחי לא קשות יותר)	(ב-79% - התופעות בחיסון הנוכחי לא קשות יותר)	

מסקנות

1. דיווח על תופעות בסמיכות לחיסון שכיח יותר בנשים ובצעירים
2. עיקר התופעות שדווחו בתוך 21-30 יום לאחר מתן חיסון הדחף כנגד COVID-19 בבני +18 בישראל היו מקומיות או כלליות; רובן לא דרשו פניה לטיפול רפואי, וחלפו בתום יום עד שלושה ימים
3. תופעות נוירולוגיות, אלרגיות ואחרות היו הרבה פחות שכיחות (כ-4%); עם זאת 10% מהנשים (עד גיל 54) שדיווחו על תופעות אחרות, סבלו מאי-סדירות וסתית
4. תופעות נוירולוגיות, אלרגיות ואחרות הופיעו בטווחי זמן ארוכים מהחיסון (עד חודש) ולעתים קרובות נמשכו גם בעת התשאול (21-30 יום מהחיסון); יותר מחמישית ממי שדיווחו על תופעות אלה, פנו לקבלת טיפול רפואי בגללן
5. ברוב מי שדיווחו על תופעות מכל הסוגים, המופע לאחר החיסון השלישי לא היה קשה יותר בהשוואה לחיסונים הקודמים